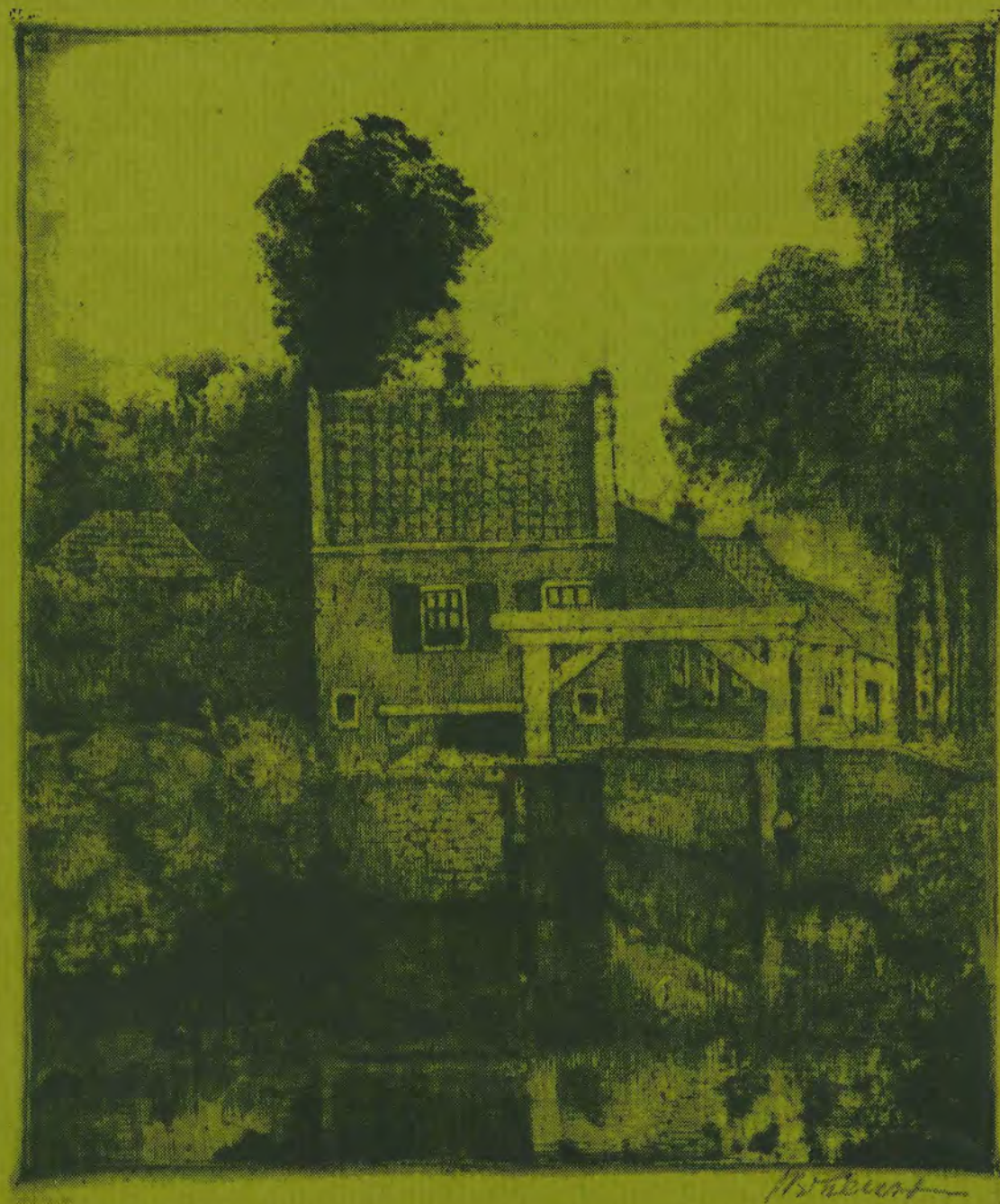
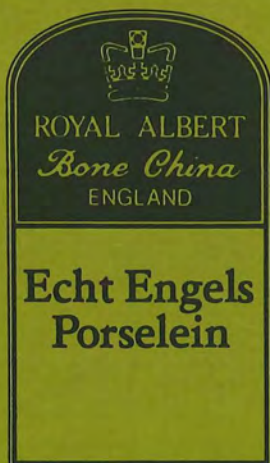

Historische Kring Maarssen

Vraag inlichtingen bij uw
speciaalzaak
LUXE GESCHENKEN
A.v.d.BOSCH OLIJVE
Maarsse
tel.: 61632

radio- en tv - speciaalzaak

B. Huis in 't Veld - Diependaalsedijk 1
Maarsse - Telefoon: 03465 - 62081

SLAGERIJ

Dorresteyn

Voor fijnproevers

Sinds 1882

Nassastraat 4 - Tel. 61219

HISTORISCHE KRING MAARSSSEN

Opgericht 11 september 1972, opgenomen in het verenigingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Utrecht en omstreken onder nummer V. 476918.

Bestuur: J.H. Sagel, voorzitter, Mevr. I.G.M. van Veggel-Teijink, secretaris, Postbus 90, 3600 AB Maarssen, tel.: 03465-67028, Mevr. G.M. Willekes-van Putten, penningmeester, giro 2907376, H. Blaauw, Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman, B. de Ruiter, Mevr. S.W. Talen-Stooker, N. van Tricht en A. de Zwart.

Lid van verdienste: Mevr. J.G. Zwijns-Brink (20-02-84)

Redactie: Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman, Drs. W. Smits en J.H. Witte.

Redactieadres: Emmaweg 17, 3603 AK Maarssen, tel.: 03465-71575.

Ledenadministratie: H. Blaauw, Bloemstede 193, 3607 TB Maarssen, tel.: 03465-62425.

Verkoop losse nummers: B. de Ruiter, Nic. Maesstraat 6, 3601 DR Maarssen, tel.: 03465-63599.

14e Jaargang no. 2, september 1987

Verschijnt 4 x per jaar

KRINGNIEUWS

1. Ledenavond oktober 1987

De eerstvolgende ledenavond zal gehouden worden op donderdag 15 oktober 1987, om 20.00 uur in 't Trefpunt, Kerkweg 21 te Maarssen. De dames drs. Marie-Thérèse van Thoor en drs. Anita van Breugel zullen voor ons een lezing verzorgen over het vele en mooie historische cultuurbezit van de gemeente Maarssen. In het kader van hun studie kunstgeschiedenis hebben zij in 1985 een lijvig rapport samengesteld naar aanleiding van een monumenteninventarisatie, die zij toen in de gemeente gedaan hebben. Op basis van die inventarisatie is toen de fototentoonstelling 'Beeldbepalend in beeld gevangen' opgezet. Deze tentoonstelling trok destijds vele bezoekers. En nu hebben wij dan deze dames bereid gevonden om over dit onderwerp een lezing te geven, waarbij vele mooie dia's te zien zullen zijn van Maarssens cultuurbezit. U bent van harte welkom.

2. Ledenavond november 1987

Op donderdagavond 26 november a.s. zal de heer drs. H.L. de Groot van de Archeologische Dienst van de gemeente Utrecht naar Maarssen komen om een lezing voor onze vereniging te geven over de resultaten van het archeologisch onderzoek aan de hand van de opgravingen, die er de afgelopen drie jaren in Utrecht zijn gedaan. De heer De Groot zal met name aandacht besteden aan de vondsten uit de Romeinse periode, die vorig jaar zijn gedaan, en aan de middeleeuwse industrie, zoals de pottenbakkerijen en de majolica-productie.

Dhr. De Groot heeft al eerder een lezing voor de Kring gehouden en de leden die toen aanwezig waren zullen zeker kunnen beamen, dat ons een boeiende avond staat te wachten.

De bijeenkomst zal plaatsvinden in 't Trefpunt, Kerkweg 21 te Maarssen, en om 20.00 uur aanvangen.

3. Kalender 1988

In samenwerking met de winkeliersvereniging 'Het Hart van Maarssen' zal er aan het eind van dit jaar een kalender worden uitgebracht met historische ansichtkaarten van de gemeente Maarssen, voorzien van tekst.

4. Kopij volgende periodiek

De kopij voor het volgende periodiek kunt u voor 31 oktober inleveren op het redactie-adres.

Cultuur- en natuurhistorie van het landgoed 'Vechtenstein' te Maarssen

Het is geen toeval dat dit themanummer over Vechtenstein vrijwel gelijktijdig met het definitieve bestemmingsplan 'Zandweg-Oostwaard' verschijnt. Hoewel het college van B & W een voor Vechtenstein gunstig beleid voert, behoren aantastingen van het landgoed, zoals de aanleg van een busbaan en (brom) fietspad dwars door het gebied nog steeds tot de reële bedreigingen. In dit themanummer is getracht de eeuwenlange ontwikkeling en de daarmee samenhangende basis van het landschappelijk en natuurhistorisch zo waardevolle landgoed duidelijk te maken, zodat zij die zich afvragen wát er nu zo bijzonder aan Vechtenstein is, tenminste enige achtergrondinformatie verkrijgen. Het kennen van de waarden van ons cultuur- en natuurbezit is niet alleen een must voor politici. Ook de burgers van Maarssen, hun gasten en hun nageslacht, voor wie het huidige college dit unieke gebied ongeschonden wil handhaven, behoren ervan op de hoogte te zijn.

CULTUURHISTORISCH GEDEELTE

1. ALGEMENE INFORMATIE

Waar in deze periodiek perceelsnummers worden genoemd, verwijzen die naar de kadastrale kaart van 1832.¹¹ De verkaveling van het gebied, waarop het huidige Vechtenstein ligt blijkt namelijk vanaf ongeveer 1700 tot nu toe zo weinig verandering te hebben ondergaan, dat het mogelijk bleek deze nummering over bijna drie eeuwen aan te houden, zodat vergelijkingen eenvoudiger zijn. Wanneer bij o.a. het citeren van delen uit originele acten een aantekening tussen haakjes staat, is dat een toelichting mijnerzijds.

2. VOORHISTORISCHE PERIODE

Vechtenstein ligt op dat gedeelte van de oostelijke oeverwal van de Vecht, dat gelegen is tussen de haakse vechtbocht in het dorp bij het huidige Huis ten Bosch en de voormalige grens met de gemeente Zuilen. Het maakte voor 1629 deel uit van 'het goed ten Bossche.' In 1203 is bij de erfopvolgingstwisten na de dood van graaf Dirk VII van Holland, waarin de bisschop van Utrecht,

Dirk van der Aare zich mengde, sprake van de inname van het versterkte kasteel ten Bussche aan de Vecht.¹ In 1593 wordt dit 'goed ten Bossche' beleend aan Cornelis van Heemskerk en Aert ten Grootenhuys, die het alinge (gehele) goed in twee rechte (gelijke) helften verdelen. Het deel van Van Heemskerk heet vanaf dat jaar 'het Huis ten Bossche', dat van Ten Grootenhuys blijft 'het goed ten Bossche' heten. Op 5-2-1617 erft Johan ten Grootenhuys dit goed en op 21-8-1619 wordt het beleend aan Abraham van de Graaf, die gehuwd was met Margaretha ten Grootenhuys.² Inmiddels was op het terrein van 'goed ten Bossche' een steenbakkerij ontstaan, die dezelfde naam droeg. Later wordt deze steenoven ook wel 'over de Zwaan' genoemd, omdat aan de overzijde van de Vecht toen de herberg 'de Zwaan' lag.

3. VECHTENSTEIN EN HET LEENSTELSEL³

In de middeleeuwen had de bisschop van Utrecht het recht om onroerende goederen

in leen uit te geven. Hieraan kwam in 1528 een eind, toen Karel V de bisschop van Utrecht het wereldlijk gezag ontnam. De nieuwe leenheer was derhalve Karel V en na 1555 diens zoon Philips II. Toen de Staten van Utrecht in 1581 met de afzwering van Philips II de souvereiniteit aan zich trokken, werden zij daarmee tevens de nieuwe leenheer. Bij het verkrijgen van het leenrecht, dat zowel erfelijk als verhandelbaar was, moest de leenheer, alvorens het goed in andere handen overging wel akkoord gaan. Volgens oud gebruik werd de eed afgenomen, waarbij de nieuwe eigenaar o.a. moest zweren de hem verlijde goederen naar beste vermogen te zullen beschermen. In Utrecht werd de eed afgenomen door de griffier van de Leenen en Lands van Utrecht, in aanwezigheid van een drietal leenmannen. Na de middeleeuwen kwam de belening in de praktijk echter neer op een

formele administratieve handeling, die overigens in 1795 geheel werd afgeschaft. Alle charters (oorkonden) die betrekking hebben op de belening van Vechtenstein, zijn bewaard gebleven.⁴

4. DE EERSTE EEUW VECHTENSTEIN

Hoewel de naam nog niet in het oudste charter van 12-3-1629 wordt genoemd, betreft de belening van twee morgen lands wel het stuk grond waarop het eerste huis zou worden gebouwd. Bij dit charter bevindt zich nog een kladje waarop staat: 'Abraham van de Graaf verkoopt aan Jan Gerritz Meyen 2 morgen land en heeft Jan Gerritsz daarop getimmert.' Op 7-1-1637 wordt Jan Gerritsz Meyen door dezelfde seigneur van de Graaf nog eens twee morgen land verkocht. Meyen verkoopt op 19-4-1644 zijn bezit aan Gaulliam Domis. De naam Vechtenstein komt, voor zover bekend, voor het eerst voor op

een oude kaart van Jacob Colom: 'Ver-
tooninge van de heerlijkheyt van Maersse-
veen' van 1651.⁵ Ook komt de naam voor op
de stroken tekening uit diezelfde tijd.⁶ Als
Domis op 25-10-1651 het land weer ver-
koopt aan Hendrik van Uffelen, wordt de
Huysinge genaamt Vegtestein in het charter
genoemd. Of hiermee het getimmerde,
genoemd in 1629 een naam heeft gekregen,
of dat inmiddels een definitief stenen huis is
gebouwd, kon niet achterhaald worden. Het
charter van 5-5-1660 vermeldt dat Hendrik
van Uffelen 'koopman, residerende te Ant-
werpen, vier mergen lands uit de rechte
helfte van het Alinge goed ten Bossche ende
zijnen toebehooren, tegenwoordigh met de
huysinge daerop staende, genaamd Vech-
tensteyn, als dat gelegen is tot Maerssen
daarboven naest geland is het convent van
Oudwijck ende beneden die hofsteede van
ter Meer waer van die wederhelfte com-
peterende is Cornelis Cornelisz van Heems-
kerck etc.' verkoopt aan Catharina van Exel,
weduwe van Isaac Looman. Op 11-3-1668
wordt in dezelfde stijl de verkoop (belening)
van de vier morgen met de huyzinge Vech-
tensteyn aan Joannes Hondius vastgelegd.
Hondius is van 1654 tot 1673 Dienaer des
Goddelyken Woorts (predikant) te Maarssen.
Hij overlijdt in 1676. Zijn zoon Lucas, die
31-1-1664 te Maarssen is gedoopt, erft het
goed op 25-5-1676. Het charter laat ons
weten dat 'Lucas Hondius tot zijn mundigen
dagen gekomen sijnde de behoorlyken Eed
gedaan heeft.' Lucas was dus op 12-jarige
leeftijd al mondig. Uit een verhuurakte van
20-12-1701⁷ blijkt Lucas Hondius ook eige-
naar van de hofstede 'Oostwaard' met
ongeveer 117 morgen 'so bouw- hooy- als
wijland.' In die akte wordt bepaald: 'De
verhuurder zal aan hem houden 't land
nevens de boomgaard Vegtestijn voor zoveel
't jegenwoordig met ipeboomen beplant is
met d'elsehaag daar langs staende. Idem dat
de Heer verhuurder 't allen tijde zal mogen
beplanten zoveel land met laanen, boom-
gaard als andersints als 't zijn Ed. welgevallen
zal.' Als het huurkontrakt na zes jaar wordt
verlengd, bedingt Hondius "vrij stroo voor
zijn vijf paarden en 4 à 5 sware voeders
broeymessie.⁸ (paardemest t.b.v. de broei-

bakken). De derde generatie Hondius, te
weten Jan, wordt 13-3-1705 eigenaar van
Vechtenstein. Hij legt 17-3-1705 de Eed af en
wordt in het charter Heer van Oostwaard
genoemd. Vier jaar later verkoopt Jan Hon-
dius Vechtenstein aan Frederik Philip d'Or-
ville, koopman te Amsterdam.

Op 6-4-1709 wordt in een aparte charter de
verkoop van nog eens 111 roeden land aan
d'Orville vastgelegd. Ook dit stukje wordt
gekocht van het Alinge goed ten Bossche.
Mogelijk is dit de 100 roeden land metende
oude boomgaard die de juffers Cambier
voor f 50,00 op 25-6-1701 aan Lucas
Hondius verkopen.⁹ In de akte van 5-1-1709
wordt bij de voorgenomen verkoop 'alle de
miloen en andere broeybakken alsmede de
vaalt (baggervault) op het weyland genoemd.
Het is waarschijnlijk dat in die periode ook
de driehoek grond, groot ongeveer één
morgen en 124 roeden, die op Zuilens
grondgebied lag als mede het stukje grond
aan de overzijde van de Vecht groot 219
roeden, wordt verkocht. Verkoopakten hier-
van zijn helaas niet gevonden. In ieder geval
blijkt dat deze grond, na het overlijden van
d'Orville en dat was in 1729 te Amsterdam,
reeds bij Vechtenstein behoorde. 'Onder
Maarssen 4 morgen en 150 roeden en onder
Oostwaard 1 morgen en 124 roeden' staat
vermeld in de akte van 3-10-1729. Op 13-12-
1729 wordt bovendien verteld, dat de eigen-
dommen zich aan beide zijden der Vecht
uitstrekken. Een notariële akte⁴ die de
erfgenamen van d'Orville laten opstellen
geeft ons een indruk van de toenmalige staat
van onderhoud van het landgoed. 'Dat deese
Hofsteede vermids de te betalene jaarlykse
ongelden, lasten en reparatien voor de
respective erfgenamen meer schadelijk als
voordelig werd bevonden ende zulks in
gemeene nutte oirbaarlykst in publike
veyling zouden kunnen werden verkogt.'
Abraham Scherenberg, die met Johanna
Dorothea d'Orville gehuwd was, treedt
namens de erfgenamen op en Vechtenstein
krijgt met Hester Ranst, weduwe van de
Heer Jan Jacobsz Hinloopen z'n tiende
eigenaar sinds de afsplitsing van het goed
Ten Bossche.

Vecht en Steijn nabij Maarssen ± 1836.

5. DE TWEEDE EEUW VECHTENSTEIN

Hester Ranst is gedurende tien jaar eigenaresse en verkoopt het landgoed op 1-10-1740 voor *f* 19.000,- aan Alard Bleesen. In deze periode wijzigt er nauwelijks iets aan Vechtenstein. Als Bleesen in 1764 komt te overlijden en de erven het landgoed verkrijgen, besluiten zij tot verkoop. De notariële akte van 16 en 20-4-1764 vermeldt de voorgenomen verkoop van 'Vechtenstein met desselfs heerenhuysinge en stallingen, met desselfs koetshuys en aparte lootsen beneevens thuynmanswooninge coupel, cabinetten, hoenders-, duiven- en eendehokken en verdere getimmerten daarop zijnde alsmeede vier kampen weylant achter de plaats en nog een stukje land over de Vegt tot een moestuyn met daarop staande coupel, met de andere groot ruim vijf morgen volgens de getekende kaart daarvan zijnde (deze kaart ontbrak helaas) alles staande en geleegen bij agter en over elkaar aan de rivier de Vegt bij en onder Maarssen en Oostweert,

zullende onder deese koop meede begrepen sijn alle de hangselfs in 't Huys ende spiegel voor de schoorsteen, vaste schilderingen, vaste staande en leggende plaatsen, alle de ornamenten op de plaats zoo van tuyn-cieraaden, beelden, vaasen, pedestallen in de tuyn, banken, broeybakken en glaasen wijngaartskast, alle het thuynmansgereedschap daar sijnde en behoorende. Ende dit te weten, de huysinge, hofstede en getimmerte, erven en gronde tesaamen voor een somme van *f* 12.000,- en de meubilen van behangselfs, beelden vaasen en gereedschappen etc. voor *f* 1000,- samen *f* 13.000,-. Kooppenningen zullen moeten werden betaalt constant in eener somme binnen deeze stad (dat was Amsterdam) in grof Hollands zilver geld, ten minste zesthalven (populaire benaming voor de in de 18de eeuw veelvuldig circulerende ruiterschellingen uit ca. 1690 waarvan de koers in 1692 van 6 op 5½ stuiver verlaagd was) of goude ridders (gouden munt met vaste waarde van *f* 14,- tussen 1749 en

1765 geslagen).⁷

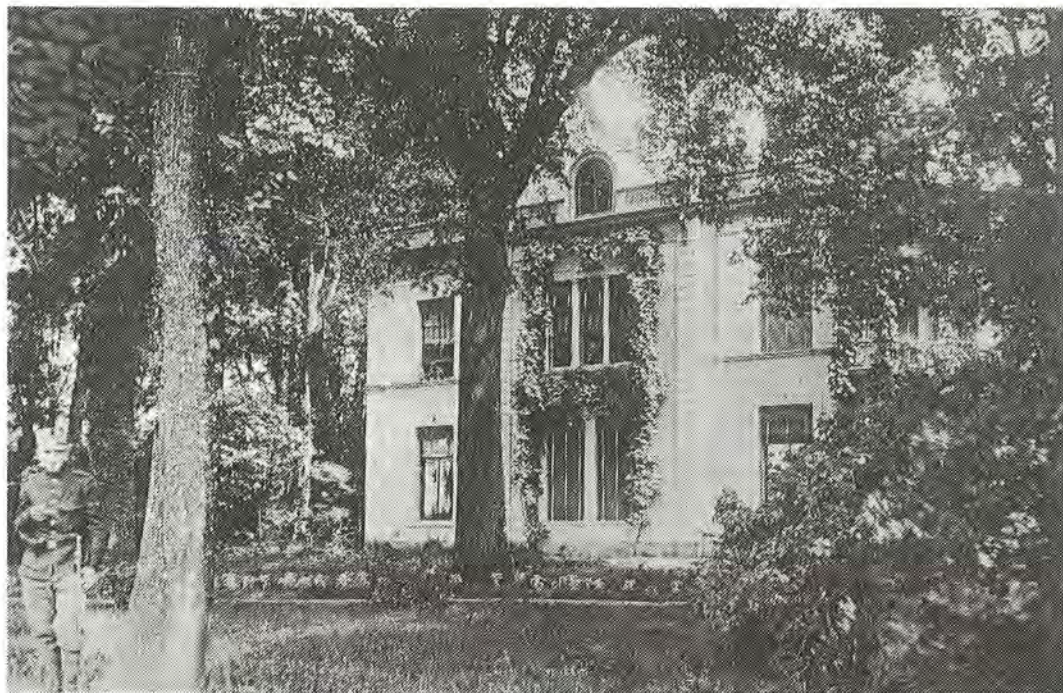
Uit voorgaande beschrijving is te concluderen, dat Vechtenstein in 1764 twee koepels bezat. Barend Craamer wordt op 26-6-1764 de nieuwe eigenaar en blijft dat tot zijn dood in 1783. Zijn zoon Jan Hendrik erft het landgoed, dat in grootte niet verandert, maar in prijs zakt, waaraan de algehele malaise wel ten grondslag gelegen zal hebben. Op 15-7-1800 komt Vechtenstein voor f 10.950,- in bezit van Johannes Fahreus. Van de overplaats, dit is het stukje grond aan de overzijde van de Vecht, wordt gezegd dat daarop een chinese tent staat, vermoedelijk een andere benaming voor de al in 1764 genoemde 'coppel.' In 1802 koopt Fahreus van Barbara Nicolette Six, weduwe van Jan Lucas Reynst (in zijn leven Heer van Oostwaard) één morgen en 300 roeden weiland achter Vechtenstein⁹ en op 22-9-1802 van Gerrit Beem en Johannes Lastdrager (eigenaar van de steenbakkerij 'de IJsvogel') wonende te Amsterdam circa 4 morgen en 300 roeden bouwland en elsenbosch, gelegen te Maarssen onder de gerechte van Oostwaard agter de buitenplaats van de heer koper genaamd Vechtensteyn met de zogenaamde laan, kaade of waterkeering daarachter gelegen, ter breedte van het bouwland en elsenbosch, met de houtgewassen en opgaande boomen daar op staande, strekkende van het kampje lands door de weduwe Six bevorens aan de genoemde Heer Fahreus verkocht, tot aan het land van de Heer Mozes Ximenus, daar noordwaards de heer koper en zuidwaards het land van de verkopers meede met dit verkochte door Gerrit van de Geer (landbouwer op de hofstede naast 'de IJsvogel') in huure gebruikt wordende naest geland en geleegeen is, tesamen voor zes morgen voor f 2500,-. De koper zal voor het gekochte moeten contribueren en lasten één twintigste gedeelten in de wederhelft van de kosten wegens het onderhoud en vernieuwing van het schut, dienende tot keering van het vechtwater en zal den koper het houtgewasch op dit verkogte staande aan Gerrit van de Geer als huurder van dit verkochte moeten vergoeden ter tauxatie van des kundigen.⁸

Op 13-5-1819 verkoopt Johannes Fahreus

het dan ongeveer 12 morgen grote landgoed aan Joan Frederik baron van Reede. Bij de kadastrale meting van 1832 blijkt dat deze verkoop precies 9,7181 ha betrof, niet meegerekend de overplaats van 219 roeden. Na de aankoop van de houtkade of waterkering heeft Fahreus naar alle waarschijnlijkheid één koepel verplaatst naar het eind van die kade, op perceel 14 met uitzicht over Oostwaard.

6. DE DERDE EEUW VECHTENSTEIN

In deze eeuw, waarin de familie Van Reede eigenaar van het landgoed is, bereikt Vechtenstein z'n maximale grootte. Op 9-5-1834 koopt baron Van Reede van Mozes Ximenus vier percelen weiland achter Vechtenstein¹², samen 8 bunder 27 roeden en 30 ellen. Van Reede bezat nog meer gronden namelijk aan de overzijde van de Vecht tot aan de Oudenaarskade (zo ongeveer de strook waarop later de Verbindingsweg zou worden aangelegd) met boerderij, maar deze gegevens zijn voor de geschiedenis van deze buitenplaats nauwelijks van belang. Wel dat Van Reede na 1817 diverse malen protesteerde tegen het plan om iepen langs de Amsterdamse straatweg te planten, waardoor het vrije uitzicht, waaraan hij zeer gehecht was, belemmerd zou worden. In 1842 sterft Van Reede. Zijn weduwe, Helena Debora de Joncheere laat in 1846 het oude huis slopen.⁹ Er wordt voorlopig geen nieuw gebouwd en hoogstwaarschijnlijk woont zij daarna met haar zoon als vruchtgebruikster in het huis 'Op Buuren'. In 1848 wordt echter de buitenplaats nog beschreven als bestaande uit: 'een heerenhuis, tuin, bosch, moezerij, boomgaard en weiland en beslaat het een oppervlak van ruim 18 bunder¹³, zodat over het juiste jaar van de sloop twijfels blijven bestaan. In ieder geval is het huis in 1850 wel gesloopt, want het is dan niet meer op de topografische kaart aanwezig, terwijl de bijgebouwen wel ingetekend zijn.¹⁴ In 1870 wordt het nieuwe huis gebouwd. Helena Debora de Joncheere woont er tot haar dood in 1873. Haar zoon, Frederik Godart baron Van Reede erft het landgoed dat dan 17,9001 ha groot is. Hij overlijdt echter al in 1879. Zijn echtgenote, Geertruid

Willemina Engela Veerden zal daarna meer dan een halve eeuw eigenaresse en bewoonster van Vechtenstein zijn. Oudere Maarsenaars hebben haar nog gekend en zij wisten te vertellen dat de weduwe Van Reede een groot hondenliefhebster was, die haar trouwe vrienden na hun dood in de heuvel aan het eind van de houtkade liet begraven. Sindsdien wordt die heuvel, waar vermoedelijk in 1832 de koepel op stond, door de bevolking 'het hondenkerkhof' genoemd. Met haar dood in 1931 eindigt tevens de periode waarin particulieren het gehele landgoed bezaten.

7. DE VIERDE EEUW VECHTENSTEIN

De nieuwe eigenaar werd de Vereniging van Effectenbezit, die ook eigenaar van de kininefabriek was en die in deze periode van neergaande conjunctuur meer gronden opkocht, zoals de hoeve 'Kooilust' in Maarsenbroek met de eendekooi. Deze hoeve werd in 1934 gesloopt. Aan de voordeur van het nieuwe huis Vechtenstein bevindt zich om de drukbel een stervormige, koperen enigszins bolle ring, die onderdeel was van de fraaie deurkruk, die de voordeur van de

gesloopte boerderij sierde.¹⁷ Intussen was Vechtenstein alweer verkocht aan Jetske Cornelia Hupkes van der Elst van Lingen, die het landgoed tot 1954 bezat en er ook woonde. Van 1954 tot 1964 was C. de Jager, die een accountantskantoor had, heer en meester op Vechtenstein. Namens de erven De Jager biedt het Economisch Adviesbureau Drs. A.J. de Jager te Maarsen op 11-5-1965 de buitenplaats aan de gemeente te koop aan en op 23-9-1966 besluit de gemeente Vechtenstein voor f 750.000,- te kopen. De koop betreft echter 17,3122 ha, inclusief 0,1746 ha aan de overzijde van de Vecht. Het landgoed blijkt dus 0,8535 ha kleiner dan in 1832, hetgeen de eerder aan Mokveld verkochte spievormige strook moet zijn geweest. De gemeente weet in 1967 het deel met het woonhuis aan de verzekeringsmaatschappij 'de Utrecht' te verkopen. Deze maatschappij was ook opkoper van het eerder genoemde 'Kooilust.' Opkopers zijn geen bewoners en beheerders en Vechtenstein was in speculatiehanden terecht gekomen. Ten gevolge van de gemeentepannen om de Verbindingsweg door te trekken door Vechtenstein, was het nauwelijks verkoop-

Kadastrale gegevens van 1832¹¹

perceelnr.	grootte in ha.a en ca.	bestemming		
642	16.00	weg		
643	11.20	huis en stal		
644	0.55	schuithuis		
645	2.26.00	terrein van vermaak	} 2.96.25	
646	10.20	moestuin-broeyerij		
647	2.20	huis en stal		
648	20.40	water		
649	9.70	plaisierbos		4.57.15
651	19.90	menagerie		
652	58.80	moestuin		
653	61.30	weiland	} 1.60.90	
654	20.90	bosch		
19	12.70	water		
18	84.00	weiland		
17	1.11.40	weiland		5.14.66
16	1.48.00	weiland		
15	1.34.40	weiland		
14	0.16	koepel		
13	24.00	laan		
12	3.50	water		
11	1.57.30	weiland		
10	2.09.90	weiland		8.27.30
9	2.42.50	weiland		
8	2.14.10	weiland		
			totaal	17.99.11 ha

In deze totaalmaat is niet begrepen het 219 roeden grote terrein aan de overzijde van de Vecht.

baar en stond langdurig leeg. Het raakte zelfs een tijdje in krakershanden. In 1971 volgde voor korte tijd een nieuwe eigenaar namelijk Witteveen, die het deel, dat de gemeente in 1967 had afgestoten, verkocht aan prof. H.J.L. Smeets. Zijn vrouw vestigde hier haar tandartsenpraktijk en Vechtenstein ging weer betere tijden tegemoet. In 1979 werd dit privébezit doorverkocht aan de heer J.K.J. Kuyper, apotheker van 'Vegtevoort.' Het achterliggende terrein bleef tot 1974 onbeheerd liggen, waarna het voor het publiek werd opengesteld. De moezerij werd tot gemeentelijke kwekerij 'bevorderd.' De openstelling had tot gevolg dat de bevolking steeds meer waardering kreeg voor het landgoed en niet in de laatste plaats voor het

essenhakhoutgebied. Met het collegebesluit om ook de beide percelen essenhakhout in de huidige staat te handhaven, schijnen de donkere wolken boven Vechtstein over te zullen drijven.

8. GROOTTE VAN HET LANDGOED

In de diverse notariële akten en charters worden de oppervlakten aangegeven in de oude oppervlaktemaat. Eén morgen bestond uit 600 roeden. Na de napoleontische tijd worden de kadastrale metingen in het decimale stelstel opgegeven, hoewel in 1839 nog over oude morgens gesproken wordt. Hoe groot één morgen precies was, blijft onduidelijk. De één noemt 0,75 ha⁶, een ander 0,8516¹⁶ of 0,86.¹⁵ Bij omrekening van

de 8 bunder 27 roeden en 30 ellen, die in 1834 worden genoemd, en die hetzelfde terrein betreft als de in 1788 genoemde 10 morgen, komt één morgen op 0,8273 ha. Op de kaart van 1717¹⁸ wordt voor de percelen 11, 10, 9 en 8 resp. 2, 2½, 2½ en 3 morgen opgegeven. Bij vergelijking met de kadastrale meting van 1832 blijkt, dat men het vroeger met de juistheid van de maten niet zo nauw nam.

Door regelmatige aankopen groeide het landgoed in de eerste drie eeuwen geleidelijk tot ongeveer 18 ha. In de laatste decennia viel het weer door verkopen in handen van verschillende eigenaren. Hoewel een enkele verkoopakte niet is gevonden, kon toch een vrij goed overzicht van de grootte van het landgoed in de diverse perioden verkregen worden.

9. BELENDINGEN

In de 17de en 18de eeuw werd bij koop en verkoop van grond altijd de ligging omschreven, waarbij de eigenaren van de omliggende terreinen ten opzichte van de windrichtingen werden genoemd. Langs de rivier werd ook over 'boven' en 'beneden' gesproken, d.w.z. bovenstrooms en benedenstrooms. Voor Vechtenstein gold dat het goed Ten Bosch benedenbuur was, de ander de steenbakkerij 'de IJsvogel', voor het eerst in 1681 genoemd, was bovenbuur. De overige eigenaren die nogal eens wisselden, waren soms tevens eigenaar van één der genoemde steenbakkerijen en/of Heer van Oostwaard.

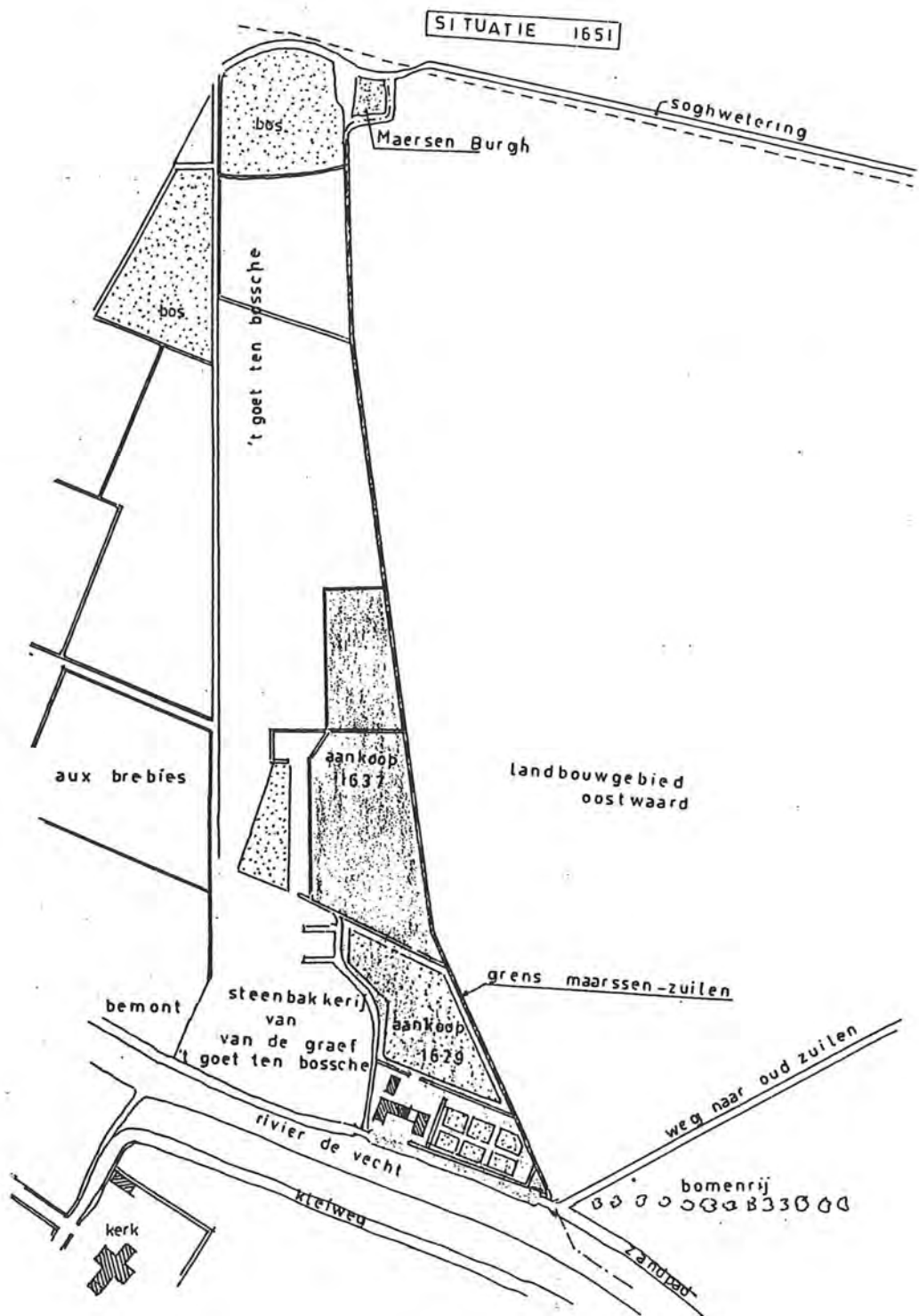
10. INVLOED VAN DE STEENBAKKERIJ 'HET GOED TEN BOSSCHE'

Steenbakkerijen hebben grondstof nodig en men gebruikte eerst de klei en zavel die het dichtst bij, liefst op eigen terrein, lag. Toen de klei van het perceel (aankoop 1629) geheel afgegraven was, had het als bedrijfsgrond maar weinig restwaarde. Het lag bovendien aan de overzijde van de bochtige sloot, waardoor de vletten (kleine platboomde vaartuigen) de produkten moesten afvoeren en de brandstof voor de ovens, turf, aanvoeren en dit deel werd dus het eerst verkocht. Staande op de Zandweg is nog

duidelijk het ongeveer twee voet lager liggende Vechtenstein herkenbaar. Toen later meer terrein afgegraven was, kon in 1637 ook dat deel bij het landgoed worden gevoegd. Het strookje grond van 111 roeden is pas veel later verkregen (vermoedelijk in 1701). Hoewel er intussen veel meer afgegraven was werd er niet meer verkocht, kennelijk om een doorgang naar achteren te handhaven. In 1717 blijken de percelen 8, 9, 10, 11 ook eigendom van 'het goed ten Bossche'¹⁸ naar alle waarschijnlijkheid om te dienen als grondstof voor de steenfabrikage. Bij de afgraving van het tien morgen grote terrein werd perceel 13 gespaard om te dienen als kade of waterkering. Men blijkt daarna de gronden weer te hebben verkocht, want in 1788 bezit A. de Geer deze tien morgen.

11. INVLOED VAN STEENBAKKERIJ 'DE IJSVOGEL'

In 1651 was er nog geen sprake van een steenoven in Oostwaard. Vermoedelijk is deze pas na 1674 ontstaan. De franse vernielingen in de Vechtstreek moesten worden hersteld en er was dus brood op de plank voor de steenfabrikanten. Men groef eerst een sloot haaks op de Vecht en wel zo, dat geen extra brug in het Zandpad nodig was, een dwarssloot met haventje naar het tasveld, waar de stenen te drogen zouden liggen zodat men zo min mogelijk met stenen hoefde te sjouwen (zie situatie 1810). Net als bij de andere steenbakkerij werd eerst het land aan de overzijde van de sloot dichtbij de steenoven afgegraven. Het hierdoor ontstane 'waardeloze' driehoekige perceel van 1 morgen en 124 roeden kon de eigenaar van Vechtenstein dan ook zonder veel concurrentie kopen. Ten gevolge van de insluiting door twee steenbakkerijen, was alleen uitbreiding naar achteren mogelijk. Mede hierdoor kreeg de plattegrond van Vechtstein na 1834 een paddestoel-achtige vorm. De relatief grote diepte van het landgoed zou later één van de belangrijkste factoren van z'n hoge landschappelijke en natuurhistorische waarde blijken te zijn.

12. WATERBEHEERSING¹⁹

Was tot ongeveer 1650 de oeverwal hoog genoeg om regelmatige overstroming van de Vecht te voorkomen, ten gevolge van de afgravingen, die we op minstens twee voet (ongeveer 60 cm) moeten stellen, maar soms zeker aanzienlijk meer, liep bij hoogwater het achtergelegen land veel vaker onder. Aan de hofstede 'Oostwaard' en het omliggende land is nog goed te zien hoe hoog Oostwaard omstreeks 1650 moet zijn geweest. Om het achterland toch tegen hoogwater te beschermen, liet men bij de afgraving een reepje grond staan, die bij wijze van dijkje als waterkering moest dienen. Van dit 'dijkje' in welks verlengde in 1850 nog een voetpad naar Oud Zuilen liep¹⁴ is nu niets meer over dan de restanten op perceel 13 in Vechtenstein. In het ontgonnen land, dat voor 1674 als bouwland in gebruik was en dat geen verkaveling met afwateringssloten had¹⁹ werden na de afgraving ook enkele sloten gegraven. Hierdoor ontstonden juist bij hoog Vechtwater problemen, want het water stagneerde daarna tegen de Zogdijk. De in de Vecht uitmondende sloot naast Vechtenstein, waardoor ook water vanuit de Vecht het Maarseveense kon bereiken, werd goed in de gaten gehouden. In de akte van 17-7-1800⁹⁺¹⁰ lezen we: 'Het gemaakte sluisje in de sloot tussen dit land en Oostwaard zal er altoos moeten blijven en met de brugge over het zandpad gemeen onderhouden worde.' In 1802 moet Fahreus 5 % meebetalen aan de kosten wegens het onderhoud en vernieuwen van het schut, 'dienende tot keering van het Vechtwater'. Op 18-4-1817 bepalen G.S. van Utrecht dat Fahreus 'maatregelen moet treffen dat bij hoog water in de Vecht het middelste schut de achtergelegen landen onder Oostwaard geen wateroverlast hebben'. Op 13-5-1819 moet de eigenaar van Vechtenstein weer meebetalen 'voor het onderhoud en vernieuwen van het schut in de brugh tot keering van het vecht water.' Op 24-9-1868 is er een onderhoudskontrakt in verband met het openen en sluiten van een schut in de vletsloot tussen Vecht en Stein en de steenplaats 'de Ijsvogel.'

13. DE GEBOUWEN

Het eerste gebouw, dat voorkomt op de strokenschets⁶ lijkt in het geheel niet op het latere gebouw. Vermoedelijk is het, evenals veel andere buitenplaatsen in 1674 door de Fransen verwoest. Het tweede gebouw, afgebeeld in 'de zegenpralende Vecht' bevatte 18 kamers.⁹ In 1839 noemt men keuken, provisiekelder, wijnkelder, zolder, tuinhanswoning, broodoven, fornuis om badwater te stoken in het huis en badkamertje waarin het water van buiten wordt aangebracht en zich in de Vecht weder ontlast. De plattegrond is op de kadastrale tekening globaal weergegeven. Dit gebouw moet in 1846 zijn gesloopt. Het derde huis Vechtenstein dat van 1870-1936 dienst deed en f 23.000,- kostte had een oppervlakte van 17.90 x 15.86 meter. De bouwmeester was Andries Wijnen.⁹ Het vierde Vechtstein met het groene dak, ontworpen door architect Wymstra staat er nog. Een landhuis in South Carolina (U.S.A) stond hiervoor model.⁶ Van de bijgebouwen resteert alleen nog een deel van een 18de eeuws tuinhuis.²⁰ Het schuithuis, dat aan het begin van de vletsloot lag, was er in 1764 nog niet. Het wordt pas genoemd in 1819 en 1839. Hier was de ligplaats voor de roeiboot waarmee men de overkant kon bereiken, waar de chinese tent stond. Van de koepels is die aan het eind van de waterkering, laan of kade alleen in 1832 genoemd. Hoogstwaarschijnlijk stond hij op de heuvel, die later het hondenkerkhof genoemd zou worden. De koepel aan de overzijde van de Vecht komt wel al in 1764 voor, al wordt pas in 1800 voor het eerst over een chinese tent gesproken. Voor het laatst wordt deze in 1839 genoemd. Rondom het terrein aan de overzijde van de Vecht stond een ijzeren hek. Op het draaihek stond 'Vecht en Stijn'. Dit hek dat nog in 1819 genoemd wordt, staat nu bij het koetshuis van 'Vreeden Hoef' aan de Amsterdamse straatweg en is waarschijnlijk pas na 1839 verkocht.³³

14. DE GRAVURES VAN VECHTENSTEIN

De tekeningen van 1719²⁰ en 1836²² van het

SITUATIE 1717

zogwetering

zogdijk

't goed ten bosch

eigendom van „t goed ten bosch“
(10 morgen)

bouwland

steenbakkerij

't goed ten bosch

overkerk

steenbakkerij

rivier de vecht

Johannes Commelin (1629-1692).

tweede huis zijn wat maatvoering en details betreft nogal verschillend. Zeker is, dat die van 1719 is getekend met een veel te korte frontlengte. Het front was namelijk ongeveer 27 meter breed.²¹ De beide koepelvormige voorbouwsel zijn zodoende veel te smal en zelfs functioneel onbruikbaar uit de verf gekomen. Veel beter zijn de verhoudingen van het gebouw op de latere gravure van 1836.²² Hier ontbreken echter de beide schoorstenen, de ramen in de gevels achter de beide koepelvormige bouwsels, die misschien intussen dichtgemetseld zijn geweest, en het toegangek, dat of gesloopt is of door de tekenaar weggelaten om de gevel beter tot zijn recht te laten komen. Het koetshuis, gesloopt tussen 1810 en 1832 is duidelijk in een andere, namelijk renaissance, stijl opgetrokken en moet als de tekenaar niet al te veel heeft gefantaseerd, gezien de kruiskozijsen met onderluikjes, voor 1672 zijn gebouwd. De muurafwerking van de topgevel, de rollaag wijst er op dat deze gevel niet nieuw was, maar een restant was van een oudere bebouwing, hetgeen dan alleen geweest kan zijn van het eerste gebouw, dat al in 1651 bestond. Zie strokentekening.⁶

15. MOESTUIN

Bij de verkoop aan d'Orville in 1709 wordt Vegt en Stijn genoemd 'met sijne bepoo-tinge, beplantinge en alle 't gunt op deselve Hofstede, aard en nagelvast is, mitsgaders drie kassen in 't Huys en alle miloen- en andere broeybakken alsmede de vaalt op het wijland'. Willem Backx is in 1717 hovenier op Vechtenstein.

In de acte van 1764 wordt de moestuin over de Vecht genoemd en die achter het huis, in de tuin buiten broeybakken en glaazen wijngaartskasten. Van Reede noemt in zijn manuaalboek⁴ in 1821 G. Molenkamp als tuinbaas. In 1839 is er een orangerie met een druivenkast⁹ daarboven, moezerij en boomgaard. Hoe groot die moestuinen waren weten we alleen uit de kadastrale meting van 1832, namelijk 5880 en 1020 vierkante meter. De grote moestuin, waarin nog een zeer oude moerbeï staat, moet al vanaf 1637 als zodanig in gebruik zijn geweest. Hoogst waarschijnlijk is die moerbeï tussen 1683 en 1692 door Commelin in Vechtenstein geplant.

16. RELATIE VECHTENSTEIN-COMMELIN

Johannes Commelin (1629-1692) was een beroemd Amsterdams botanicus²³, die in de buitengewone vergadering der Regering op 10-9-1672 door stadhouder Willem III tot Raad in de Vroedschap van Amsterdam werd gekozen, welk ambt hij tot zijn dood is blijven vervullen. Vanaf 1676 brengt hij in de tuin van de hofstede 'Zuyderhout' aan het einde van de Haarlemmerhout een grote verzameling uitheemse gewassen bijeen, die deze tuin tot één der rijkste in z'n soort van Europa maakte. In de vergadering van de Vroedschap van Amsterdam 12-11-1682 werd besloten tot de oprichting van een nieuwe Artsenij-Hof in de Plantage (de Hortus). Joan Huydecoper van Maarsseveen en Johannes Commelin werden gekozen tot commissarissen. Behalve collegae, waren zij ook vrienden en Commelin bezocht Maarsse dikwijls. Op 29-4-1683 ging Commelins dochter Cornelia te Amsterdam in ondertrouw met Lucas Hondius, eigenaar van

SITUATIE 1810

zog wetering

bos van
stijger
(1819)

kade of waterkering

elzenbos in 1802

bouwland in 1802

bouwland in 1802

weiland in 1802

haven

steenplaats
goed ten bosch

oven

overkerk

vijver

grens tussen
zuilen en maarssen

haven

steenplaats
van lastdrager

gerrit v.d.
geer

rivier de vecht

zandweg

Vechtenstein.²⁴ Toen ze daarna ook op Vechtenstein gingen wonen, zal Commelin daar beslist ook dikwijls te gast zijn geweest. Bekend is dat Commelin vanaf 1684 veel moeite deed om de moerbeï in Suriname te introduceren, in de hoop een rendabele zijdecultuur van de grond te krijgen. Dit blijkt uit de briefwisseling met de gouverneur van Suriname vanaf 1683.²⁵ Het is, gezien Commelins ambities, gemakkelijk te veronderstellen, dat de oude moerbeï, die nog steeds in de gemeentelijke kwekerij staat, geplant is door of een geschenk geweest is van Johannes Commelin. Opmerkelijk is, dat in Goudestein, waar Huydecoper woonde, eveneens een oude moerbeï staat.

17. WATERPARTIJEN EN MODERNISERING LANDGOED

Op de kadastrale tekening van 1810 is nog de ovale vijver te zien. In de verkoopakte van 1819 staat hierover: 'bij de verkoop is begrepen de carpers in de carpervijver'. J.F. baron van Reede wil zijn landgoed echter net als elders een modern aanzien geven. Hij zocht contact met de beroemde tuinarchitect J.D. Zocher (1791-1870) die ook Doornburgh en de Sterreschans gemoderniseerd had. In een kontrakt van 26-11-1828⁹ wordt bepaald dat Zocher 'het water zal doen vergraven volgens beloop zoo als het voor den aanvang van het werk zal worden afgestoken en wel ter behoorlijke diepte om een Nederlandse el zomerwater te kunnen houden' en voorts: 'Hij zal ook leveren 60 stuks vruchtbomen'. Er wordt bij vermeld dat Zocher zich niet slaafs aan het plan hoeft te houden, maar dat het werk 30-4-1829 klaar moet zijn voor f 4750,-. Van Reede blijkt tevreden, want naar Zochers ontwerp wordt later het landgoed landschappelijk gemoderniseerd.⁶ Na 1925 wordt Zochers vijver deels gedempt.

18. ESSENHAKHOUT

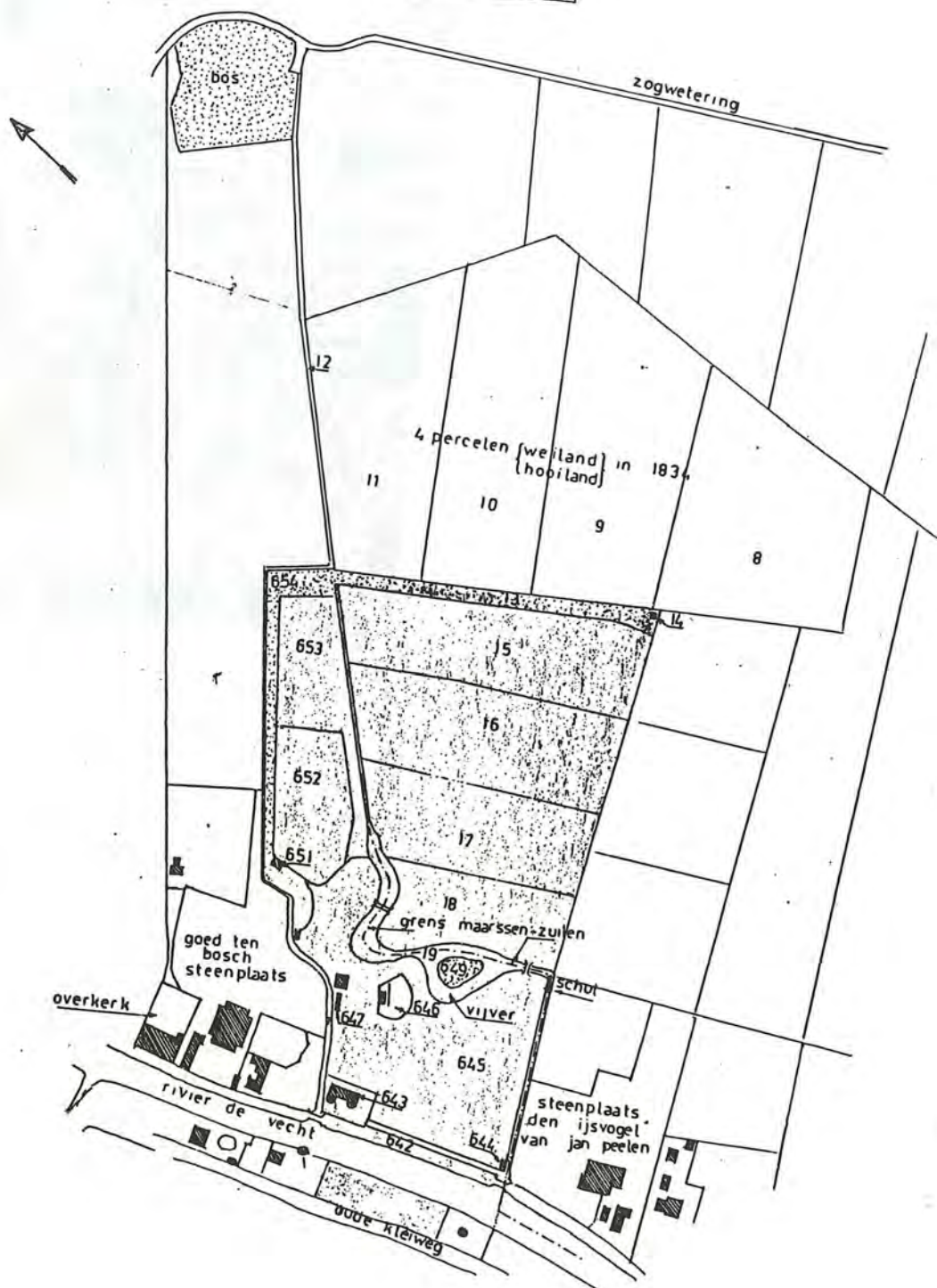
De huidige percelen essenhakhout zijn in 1788 nog deel van de tien morgen, waarvan toen 2 morgen wei- en 8 morgen bouwland was. Op 30-4-1792 koopt Mozes Ximenis deze tien morgen, die hij in 1834 weer verkoopt aan J.F. van Reede. Dan is het nog

Titelprent van Joh. Commelijns *Nederlantze Hesperides* (1676).

geheel wei- en hooiland. Er staat bij: 'het goed ten Bosch behoort hebbende' hetgeen overeenkomt met de kaart van 1717.¹⁸ Van Reede heeft deze percelen daarna vrij spoedig met essen ingeplant. Waarschijnlijk verwachtte hij daarvan meer rendement, dan van wei- en hooiland. In 1854 is echter één der percelen essenhakhout alweer ter ziele³⁴ en tussen 1867 en 1872 verdwijnen er nog eens twee percelen. De beide nog aanwezige percelen zijn nu dus ongeveer 150 jaar oud. In de eerste helft van de 19de eeuw kwam essenhakhout in Maarssen zeer algemeen voor, hetgeen blijkt uit de vele verkopen van hout op stam in de notariële archieven. Deze perceelsgewijze verkoop op stam vindt in Vechtenstein nog steeds plaats.

SITUATIE 1832

19. VERKAVELINGSPATROON

De oudste kaart 'de vertoninge van de heerlykheid van Maarsseveen' van 1651⁵ is in detail nogal simpel. Toch is de noordgrens van Vechtenstein en het deel waarin nu de gemeentelijke kwekerij en boomgaard met speelweide ligt nog wel herkenbaar. Op de kaart van 1717 van 'het goed ten Bossche'¹⁸ zijn de begrenzingen met Vechtenstein heel duidelijk nog dezelfde als thans. Bovendien blijken ook de percelen essenhakhout, toen nog weide, precies dezelfde vorm en grootte te hebben. De verkaveling van 1810 verschilt nauwelijks meer met die van thans. Alleen de waterpartij is dan nog anders. In 1832 is dat gewijzigd maar ook aan Zochers eerste schepping zal later nog worden gesleuteld, zoals blijkt uit latere tekeningen. Merkwaardig is de bochtige sloot tussen Vechtenstein en 'het goed ten Bosch'. Sommigen beweren dat dit een restant van een oud veenstroompje is. Men groef in de periode der ontginningen immers nieuwe sloten altijd recht, maar gebruikte dankbaar bestaande waterlopen. In deze sloot bevonden zich in 1717 en 1810 twee insteekhaventjes¹⁸ voor de vletten, die de stenen moesten afvoeren. Uiteraard was die bochtige sloot vroeger veel breder en zoals op de tekening van 1717 te zien, ook beschoeid.¹⁸

20. VEE OP VECHTENSTEIN

De eerste melding van vee dateert van 1707. Hondius bezit dan 5 paarden.⁸ Ze zullen zeker niet altijd op stal gestaan hebben en vooral 's zomers buiten hebben gelopen. Op de kopergravure van 1719 is duidelijk een paard in de opening van het koetshuis te zien. In 1764 wordt bij de verkoop ook pluimvee genoemd. Kennelijk was dit geen tijdelijke aangelegenheid, want veel later is nog sprake van een menagerie. Op de kadastrale kaart van 1810 valt langs de bochtige sloot de hooiberg op, gemerkt x die echter bij geen enkele verkoop genoemd is. Bij de verkoop van 1819 bedingt Fahreus het hooi van de zogenaamde klaverkamp over dat jaar aan zich te mogen houden. Voorts is gesteld 'Er mag zonder betaling dit jaar een hoornbeest en twee paarden geweid worden

in het perceel achter de Heeren Huyzinge.' In 1821 beschrijft Van Reede in zijn manualboek⁴ al zijn bezittingen. Behalve de eerdergenoemde boerderij tegenover Vecht en Steyn met 29½ morgen land, verhuurd aan C. van der Manden voor f 875,-- vermeldt Van Reede op de plaats bij de inventaris van 10-1: paarden f 400,--, rijtuigen f 1600,--, 11 stuks koebeesten en 5 kalveren of pinken. Uit een beschrijving van 1839 is weer op te maken dat op Vechtenstein eigen vee liep. Er staat: 'Het herenhuis bevat. . . een klein huisje met schuur en koestal, een koetshuis en paardenstal voor 4 paarden.' Tot op de huidige dag heeft op de zogenaamde binnenweide altijd vee gelopen. Soms koeien, altijd paarden en de laatste jaren ook schapen. De komst van de kinderboerderij heeft dit beeld gecontinueerd, zij het dat de grote huisdieren wel in de minderheid zijn geraakt. Het genoemde vee is in het verleden een belangrijke stoffering van het landschap geweest. Zonder vee op de binnenweide is Vechtenstein niet compleet.

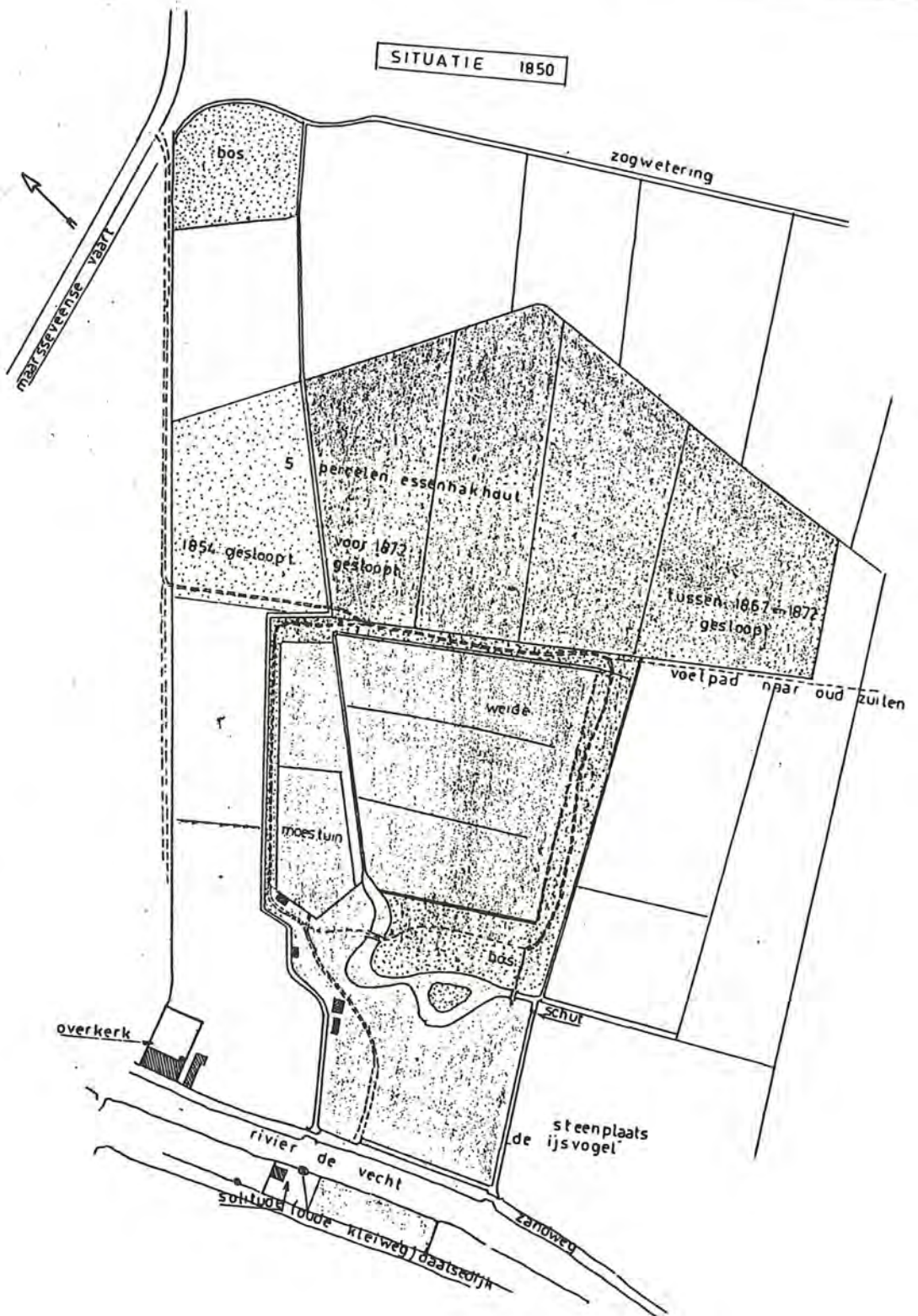
21. GEMEENTEGRENZEN

Voor 1819 liep de grens tussen de gemeente Maarssen en Zuilen diagonaal over het perceel 645. Dit vond zijn oorzaak in het feit dat voor 1651 daar ook de sloot lag, die Vechtenstein, en daarvoor het goed Ten Bossche, van Oostwaard scheidde. 1819 is het jaar waarin veel grenzen, ook provinciegrenzen, worden vereenvoudigd. De grens tussen Maarssen en Zuilen werd toen verlegd naar de haaks op de Vecht staande sloot, zoals op de kaart van 1832 is aangegeven. Dat intussen de percelen 13 t/m 18 ook aan Vechtenstein zijn toegevoegd blijkt in 1819 geen rol te hebben gespeeld, waarmee dit landgoed tot de volgende grenswijziging toch nog in twee gemeenten bleef liggen.

22. MEIDOORNHAAG

Op plaatsen, waar geen sloten waren, en dat was in Oostwaard meestal haaks op de enkele afwateringssloten, moesten wei- en bouwland gescheiden worden door een veekering. Vroeger bestond die kering op de oeverwallen altijd uit meidoornhagen. Langs de Rijn, maar vooral langs de Maas zijn ze

SITUATIE 1850

plaatselijk nog bewaard gebleven; langs de Vecht niet meer. In de 18de eeuw wordt op een schetsje reeds zo'n haag aangegeven.¹⁹ De laatste restanten van het rivierheggen-landschap bevonden zich nog tot ongeveer

1980 op de plaats waar nu het verkeersplein Oostwaard ligt. De enige meidoorn die alle wijzigingen in het landschap overleefde staat al minstens 150 jaar zuidgrens te zijn van de drie percelen binnenweide.

NATUURHISTORISCH GEDEELTE

23. ONTSTAAN VAN HET LANDSCHAP

De gronden, waarop Vechtenstein ligt, bestaan in hoofdzaak uit zavel en lichte klei tot zand. Ze zijn in de loop van de geschiedenis met het Rijnwater uit het bergland van centraal Europa meegevoerd. De Vecht was als zijrivier van de (Kromme- en Oude) Rijn een tak, die in N-W richting naar zee stroomde.²⁷

Omdat er voor de middeleeuwen nergens bedijkingen waren, overstroomde de rivier bij hoge waterstanden. Daarbij werd het zwaarste materiaal dáár afgezet, waar de stroom buiten de hoofdgeul veel langzamer ging stromen. Dit materiaal, zandige klei of kleiig zand vormde vooral in de periode van de Romeinse tijd tot de middeleeuwen de oeverwal, die aan de Utrechtse kant hoger en smaller was dan noordelijker. Onze voorouders noemden naar deze grondsoorten de huidige Breedstraat 'het Zand', de Binnenweg 'kleiweg' en aan de oostzijde het jaagpad langs de Vecht 'zandpad' het zuidelijk deel later 'zandweg.'

Op plaatsen achter deze oeverwal, waar het water stagneerde werd de klei afgezet, die uit veel kleinere deeltjes bestond en dus pas bezonk op de plaatsen zonder stroming. Verder oostwaards kon het rivierwater niet doordringen omdat het terrein daarachter weer opliep. Daar strekte zich tot aan de Utrechtse heuvelrug een enorme vlakte uit zonder enige begroeiing. Het was een iets koepelvormig hoogveenmoeras, dat alleen door regenwater gevoed werd. Dat water werd door diverse veenstroompjes naar de toen lager gelegen Vecht afgevoerd. Tussen dit hoogveen en de oeverwal ontstond onder invloed van rivierwater en regenwater een zone met moerasbos, waarbij de hoogveenzijde die door regenwater gevoed werd een berken-elzenbos moet zijn geweest en de

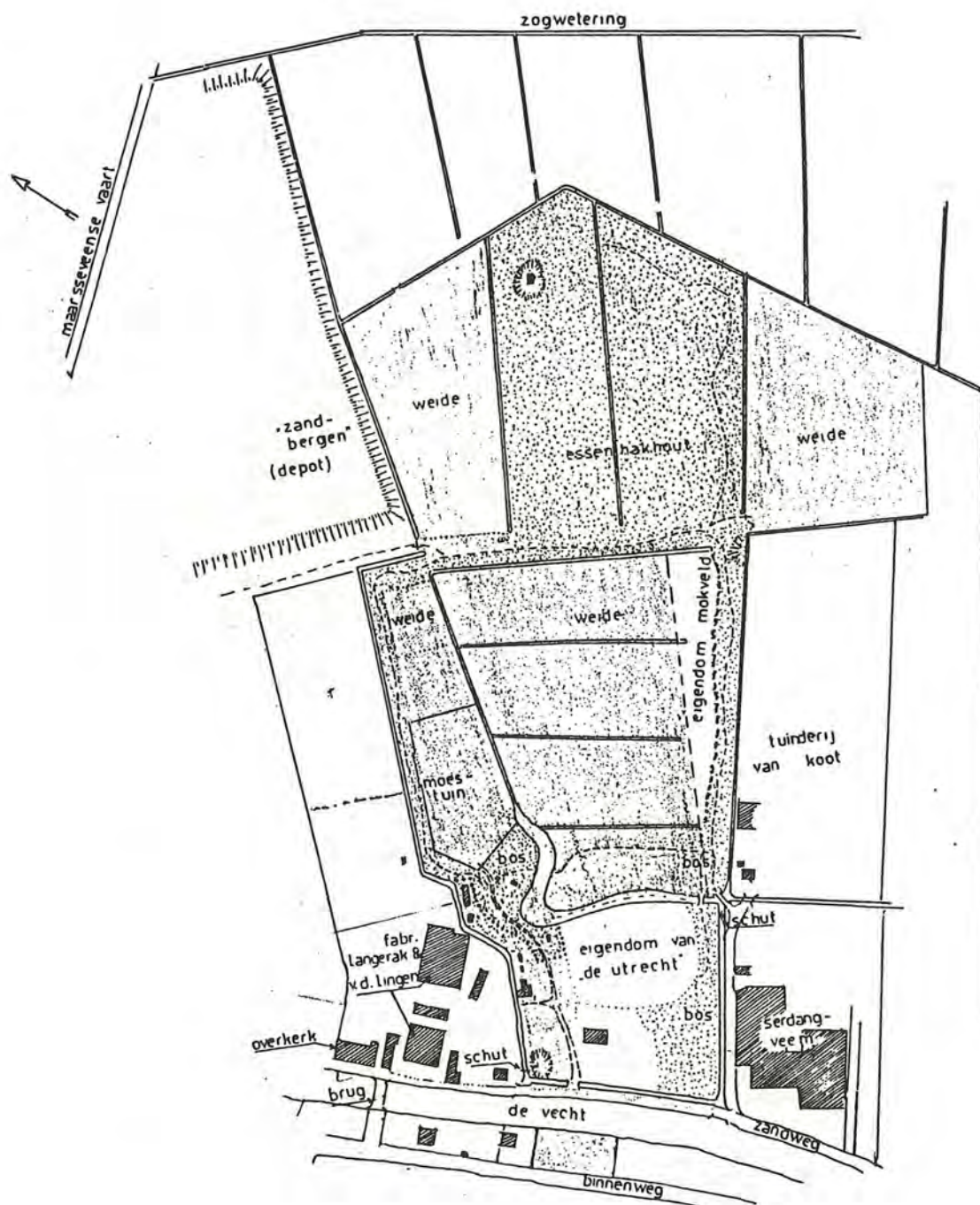
rivierzijde een elzenbroekbos. De hoge oeverwal was begroeid met een soortenrijk loofbos met o.a. iep, es, eik, meidoorn en vogelkers. Het in 1203 genoemde kasteel 'ten Bussche' dat op de plaats van het huidige 'Huis ten Bosch' moet hebben gestaan is dan ook genoemd naar de destijds daar nog aanwezige oerbossen.

Het aangevoerde zand was van oorsprong ontstaan uit kalkgesteente en was dus kalkrijk, de fijnere kleideeltjes waren juist kalkarm en van andere oorsprong. Natuurlijk doseerde de rivier de hoeveelheden per eeuw steeds iets anders, was de verspreiding door de rivier ten gevolge van bochtverleggingen ook verschillend en verder waren de overstromingen afhankelijk van tij en windrichting en van de reeds eerder gevormde verhogingen in die oeverwal, erosie e.d. Toen in de middeleeuwen de mens door dammen- en dijkbouw de waterafvoer van de rivieren steeds beter onder controle kreeg, was ook de vorming van de oeverwal ten einde. Omdat de oeverwal van Oostwaard relatief hoog was is hier nooit de behoefte aan een dijk geweest.

24. BASIS VOOR BIJZONDERE VEGETATIE

Bij de cultuurhistorische beschrijving is ingegaan op het afgravingsproces van de oeverwal ten behoeve van de steenbakkerijen. Hierbij zijn bescheiden hulpmiddelen gebruikt, zodat de grond na afgraving zeker niet volkomen vlak was, hetgeen bij laagstaande zon nog goed in het huidige Oostwaard is te zien. De oorspronkelijke helling van de oeverwal, hoger aan de rivierzijde en lager aan de veenzijde, is nog aanwezig en duidelijk op de topografische kaarten aangegeven. Slechts enkele plekjes, zoals de kade tussen Vechtenstein en het essenakhout en

SITUATIE 1970

de grond rond de hofstede Oostwaard ontkwamen min of meer aan de afgraving. Voorts zijn de sloten, die Vechtwater kunnen inlaten met een schut afgesloten. Toch siepelt er altijd water naar de lagere plekken, zowel via de lekken in de schutten als via de diepere zandlagen. Heel goed is dit aanhoudend doorsiepielen te zien in de doorgraving onder de vlonder naar het fietscrossterrein op het restant van de zandberging, waar helder stromend water de indruk wekt met een beekje te doen te hebben. De ondergrondse horizontale waterbeweging is niet te zien. Het voorkomen van de waterviolier in de scheisloot tussen de twee essenhakhoutpercelen wijst echter op het voorkomen van die stroming. Niet minder belangrijk is de grondwaterstand. Deze is nabij de Vecht enkele decimeters lager ten opzichte van het maaiveld dan in het essenhakhoutgebied en waar de helling steiler is, is dus ook op korte afstand van elkaar veel variatie in afstand tussen maaiveld en grondwater. Vooral in de omgeving van de houtkade zijn die variaties erg groot. Het lager gelegen terrein met zware klei is voorts voedselrijker dan de hoger gelegen zandiger en dus schralere delen. Het is derhalve niet mogelijk, dat via natuurlijke wijze die hogere gronden beïnvloed worden door de lager gelegen voedselrijke gronden, waardoor ze stabiel blijven. Verder is een rijpingsproces van de grond van belang. Vrijwel 80 % van het gehele gebied heeft zich ongeveer 150 jaar lang ongestoord kunnen ontwikkelen. Hierdoor zijn omstandigheden ontstaan die vergelijkbaar zijn met meer natuurlijke bossen. In het essenhakhout, waar de bodem kalkrijk is, de bezonning ten gevolge van het kapregiem gunstig en waar een gevarieerde grondwaterstand voorkomt, wordt het bladstrooisel zo snel afgebroken, dat het geen kans krijgt zich op de bosbodem op te hopen en daar verzurend te werken. Waar populieren, maar vooral wilgen aangeplant zijn en waar zand is aangevoerd, vinden we duidelijk de uitzondering op de regel. Waar de schaduw heerst, vinden we dan ook veel grote brandnetels. Plaatsen, waar op korte afstand van elkaar grote natuurlijke verschillen, z.g. gradienten²⁸, voorkomen, waren vroeger

algemeen. Ten gevolge van intensivering van de landbouw, wegeaanleg en verstedelijking, ruilverkaveling met waterstandsverlaging zijn ze nu bepaald zeldzaam geworden. In Vechtenstein is nog duidelijk sprake van deze smalle overgangszones, waarin zeldzame plantensoorten hun laatste refugium kunnen vinden.

25. STINZENPLANTEN

Deze plantengroep, die sterk gebonden is aan loofbossen op voedselrijke, maar luchtige gronden met humeuze bovenlaag, liefst met enig reliëf, vinden we in dat gedeelte, dat het dichtst bij de Vecht is gelegen.²⁹ Opvallend is dat dit tevens de gebieden zijn die het eerst zijn aangekocht (voor 1729). Lichte beroering van de grond is zelfs gunstig voor deze plantengroep en het tuinieren in het verleden heeft de gronden in dit deel van het landgoed dan ook voldoende luchtig gehouden. In 1978 is de stinzenflora grondig geïnventariseerd.²⁹ Stinzenplanten die we nu in perceel 18 aantreffen zijn pas na 1974 ingevoerd. In de atlas van zeldzame planten (1985) komt bij bespreking van Daslook de opmerking voor: 'deze soort is voor het eerst voor Nederland opgegeven door Commelin in 1683, veel omtrent Maarssen.' De ontdekking in 1980 van een kleine groeiplaats van deze soort in het in 1637 aangekochte deel doet vermoeden, dat het hier een restpopulatie betreft van de in 1683 door Commelin waargenomen planten.

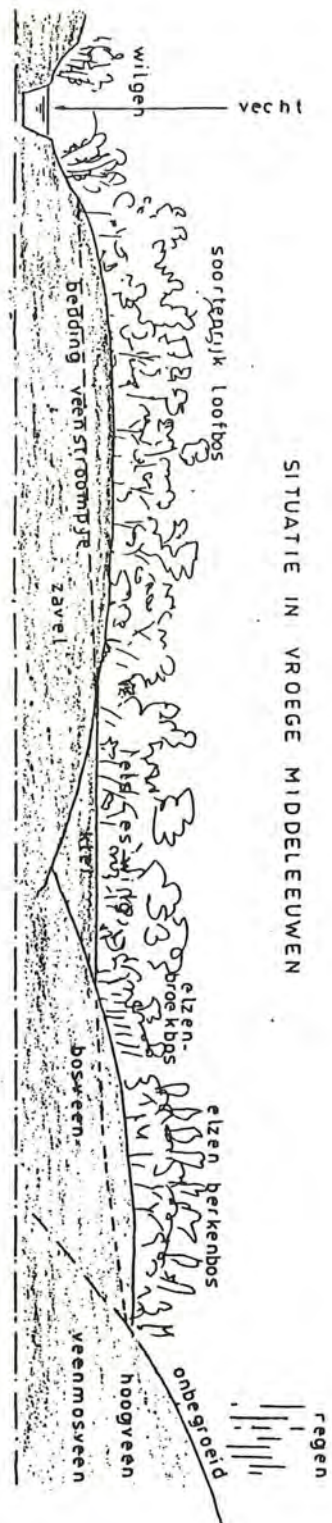
26. HET GIERSTGRAS-BEUKENBOS³⁰

Op de gronden die voor 1850 met beuken zijn beplant, aanvankelijk als laanboom, is ten gevolge van de relatieve kalkrijkdom van de bodem en de lange periode van rust een milieu ontstaan dat buiten Limburg, Twente en de Graafschap zeldzaam is. Tot nu toe is nergens anders in de gemeente Maarssen het bosgierstgras gevonden.

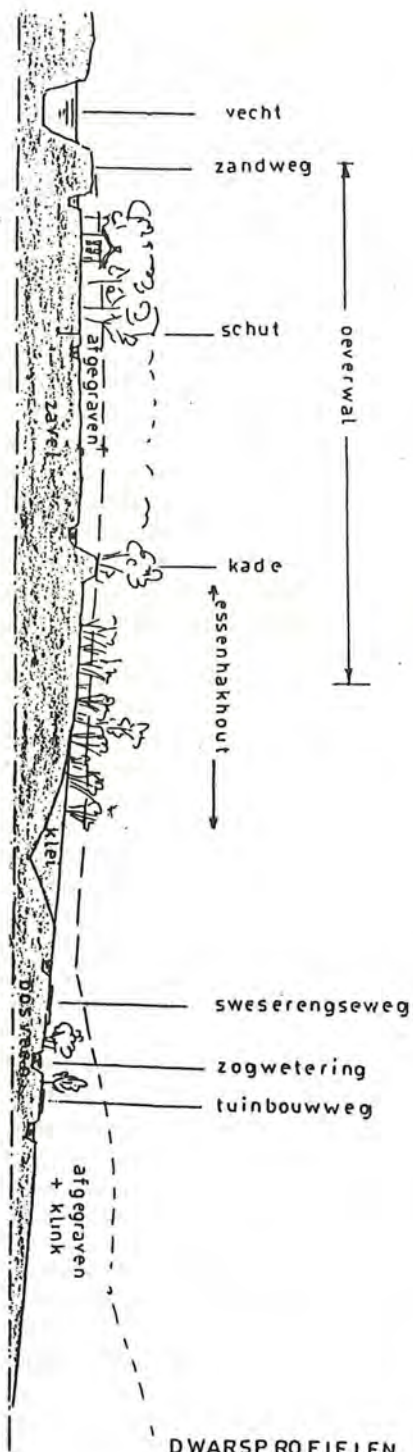
27. HET IEPEN-ESSENBOS (essenhakhout)

Het gehele essenhakhoutgebied wordt tot het iepen-essenbos gerekend, gesplitst in een droge en een natte vorm, afhankelijk van de grondwaterstand.³⁰ De droge vorm begint

SITUATIE IN VROEGE MIDDELEEUWEN

DWARS PROFIELEN

SITUATIE 1987

(niet op schaal)

bij de kade of waterkering en is maar ongeveer 50 meter breed. Hierin bloeien in april in perceel 9 duizenden bosanemonen, terwijl in perceel 10 de beschermde Vogelmelk groeit. Het vochtige iepen-essenbos, aansluitend daarachter gelegen is weer onder te verdelen in een kalkrijk en kalkarm deel. In het kalkrijke deel groeit o.a. Kardinaalsmuts, Eénstijlige meidoorn en Grote keverorchis, de laatste in grote aantallen. Deze massale groei wijst op een optimale situatie van dit vegetatietype, waarin ook Dauwbraam rijkelijk vertegenwoordigd is. Het kalkarme deel, dat deel uitmaakt van de zware kleigronden achter de oeverwal heeft een éénvormige onderbegroeiing van hoofdzakelijk grassen, vooral Grote vossestaart. In het laatstgenoemde deel komen weer de zwaarste essenstoven voor. Op de voet van deze 100 tot 150 jaar oude stoven staat als enige groeiplaats in Maarssen het Spatelmoss. Van de 56 mossorten die in dit bostype zijn gevonden is het zeldzame diknerfmos in perceel 10 een voorbeeld. In het essenhakhout zijn plaatselijk spontaan soorten opgekomen, die in het iepen-essenbos niet verwacht werden, zoals het Lelietje van dalen en de Gewone salomonszegel.

28. KADE OF WATERKERING

Bijzonder fraai is de begroeiing op deze houtkade. Vrij zeker is deze kade al voor 1802 begroeid geweest. Verder ligt deze kade, die grotendeels nog onafgegraven is, op de overgang van het giersgras-beukenbos en het droge iepen-essenbos. Het is geen wonder dat juist hier enkele zeldzaamheden voorkomen, uiteraard maar een enkel exemplaar zoals *Anemone nemorosa* c.v. allenii, die lang niet ieder jaar bloeit (derde vindplaats in Nederland), de tweestijlige meidoorn, die in de provincie verder alleen bekend is van de begraafplaats Oud Zuilen en de egelantier, die op wel vijf meter hoogte haar bloemen toont, waardoor zij niet eerder is opgemerkt (enige groeiplaats in Maarssen). Verder komt in de houtwal het eerder genoemde bosgierstgras voor. Naast de tweestijlige meidoorn, komen, ook in het essenhakhout, bastaarden voor van éénstijlige en tweestijlige meidoorn, herkenbaar

aan de bloemen, die aan één struik zowel één-als tweestijlige vormen toont.

29. WATERVEGETATIE

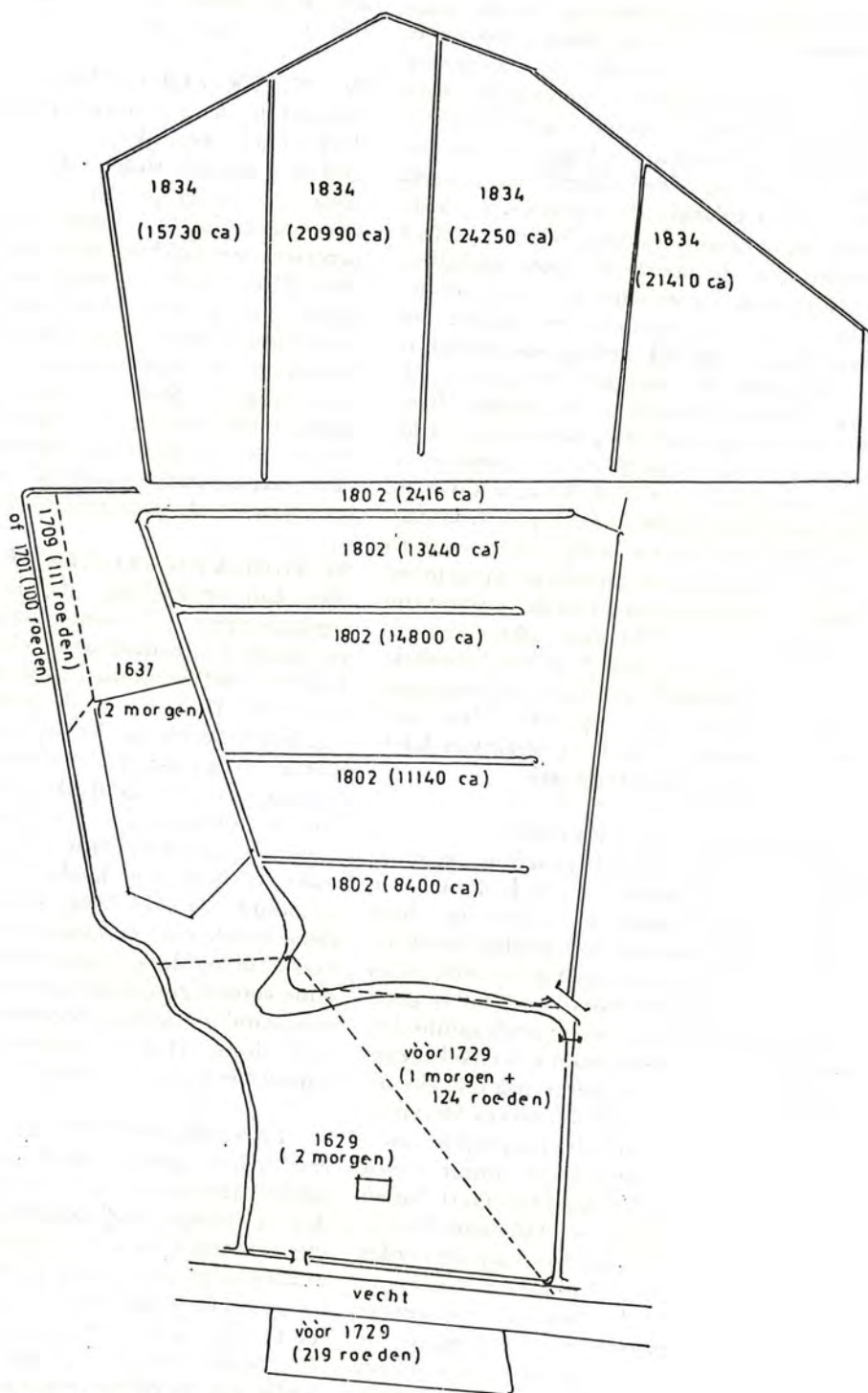
Hoewel de sloten, vooral de bochtige sloot dorpszijde, tamelijk vuil water hebben, blijken sommige sloten, die hoofdzakelijk door regenwater gevoed worden nog erg interessant. In de scheisloot tussen beide percelen essenhakhout staat vrij veel sikkelmoss (*Drepanocladus aduncus*). Over een groot deel is deze sloot, die alleen een afvoerfunctie heeft, begroeid met riet. Even buiten het essenhakhout werd in 1986 in de sloot langs de Sweeserengseweg met zeer helder water nog het kranswier *Chara vulgaris* en het Stomphoekig sterrekroos gevonden. Van de laatste soort was het de derde vindplaats in de provincie Utrecht.

30. FAUNA EN VEGETATIE

Men kan verwachten, dat in bijzondere vegetatietypen ook een bijzondere fauna voorkomt. In de inventarisatierapporten van 1974 en 1980 is hieraan ruim aandacht besteed.³¹⁺³² De lanen en de houtkade die de z.g. binnenweide van Vechtenstein insluiten worden in de trektijd door diverse vogelsoorten als trekroute gebruikt. Overigens zijn diverse soorten, die voor een stedelijke omgeving onbekend zijn, hier wel te vinden, zoals de houtsnip, koekoek, grasmus, en tortelduif. Na 1974 is het konijn ingevoerd. Deze breidt zich de laatste jaren nogal uit. Vooral in het droge iepen-essenbos en in de oude verdedigingslinie in het essenhakhout, waar zand is opgebracht, voelen deze dieren zich thuis. Hun fourageergebied omvat vrijwel het gehele landgoed.

31. LANDSCHAPSBEELD

Het gehele gebied heeft z'n charme te danken aan het feit dat het anders is ontstaan dan de overige landgoederen langs de Vecht, met uitzondering van wellicht Guntherstein in Breukelen. Slechts een klein deel heeft het landgoed de periode van de Franse tuinaanleg meegemaakt. Het overige deel bleef tot de Napoleontische tijd agrarisch gebied. Nadat Zocher dit boerenland na 1828 heeft aangekleed bleef het landelijk met veewe-

GROEI VAN VECHTENSTEIN 1629 - 1834

den, hooiland, boomgaard, moestuin, essenhakhout en lanen. De bunker in het essenhakhout, in de mobilisatie 1938-39 gebouwd, kan als historisch monument in het landschap nog een lang leven beschoren zijn.

32. PERIODE VAN VERVAL

Na verkoop van het landgoed in 1966 raakte het in verval. Een snelle opeenvolging van eigenaren, is één der oorzaken. De belangrijkste oorzaak is vermoedelijk wel dat de gemeente het landgoed had aangekocht om het deels te gebruiken voor de aanleg van een weg (Verlengde Verbindingsweg) met opritten naar een hoge brug over de Vecht en het essenhakhout met omliggende weiden voor woningbouw. Zij had dus geen enkel belang bij beheer. Er waren zelfs plannen om het resterende deel van het landgoed, dat niet bebouwd mocht worden, op de schop te nemen en te wijzigen in een gewoon stadsparkje. In die periode had Amsterdam z'n plan 'Kaasjager', dat bestond uit het dempen van de grachten om de in opmars zijnde auto de ruimte te geven en Utrecht volgde met plannen om de Oude Gracht om dezelfde reden maar te dempen. We leefden toen duidelijk in een periode van cultuurbarbarisme, waarin de plannen met Vechtenstein wel pasten. Gelukkig haalde geen van die plannen de eindstreep. Wel vraten intussen loslopende geiten van een groot aantal oude beuken rondom de bast weg. Behalve deze schade in perceel 18 onderging een solitaire boom op de binnenwei hetzelfde lot. Toen in 1974 de gemeente besloot het landgoed voor het publiek open te stellen, werden eerst de dode bomen gerooid, de paden verbreed, uitgebreid en verhard. Er werden bankjes geplaatst, de toegang verplaatst en rustieke bruggetjes gebouwd. Helaas werden ook niet passende bomen bijgeplant, want deskundige leiding ontbrak. Aan de andere kant kwam ook het beheer weer op gang. De oude meidoornhaag werd weer teruggezet en aangevuld, er werd gedund in het populieren bestand en het kapschema van het essenhakhout werd weer gecontinueerd. De moestuin werd als gemeentelijke kwekerij ingericht, waarbij de zware takken van de

zwarte moerbeï weer ondersteund werden om uitscheuring te voorkomen. Later is er een kinderboerderij gebouwd en is de weide naast de boomgaard ingericht als speelweide. Na het gereedkomen van de nieuwe wijk 'Bosrand' is nog een extra toegang gemaakt. De toegenomen recreatiedruk heeft tot gevolg gehad, dat rondom de speelweide diverse doorgangen in de bosgordel zijn ontstaan. Ook de vegetatie op het z.g. hondenkerkhof is door recreatiedruk sterk achteruitgelopen. In november 1983 werden drie oude beuken die bij de bevolking bekend stonden als de drie koningen gekapt, omdat één exemplaar duidelijk verzwakt was. Ondanks de lidtekens van verval, waarin ook de iepziekte haar tol eiste, is Vechtenstein nog zeer fraai en heel goed te herstellen. In 1986 heeft het college van B & W een landschapsarchitect als adviseur voor Vechtenstein ingeschakeld. Mogelijk luidt dit het definitieve einde van de korte vervalperiode in. Inmiddels heeft de plantsoendienst op de plaats van de drie koningen kortgeleden drie jonge beuken herplant, nu al de drie prinsen genoemd.

33. WAARDEBEPALING

Van de gebouwen zijn maar heel weinig monumentale restanten aanwezig. Daarnaast zijn enkele cultuurhistorische werken in dit thema niet belicht, zoals de z.g. ijskelder die nergens beschreven is, maar vermoedelijk wel 100 jaar oud is. Verder bevinden zich in de kwekerij nog enkele oude broeibakken, een rozenpoortje, waarachter een laantje met o.a. leiperen en evenwijdig aan een rietmat nog het laatste restant van de buxushagen, die veel perken omgaf. Het bijna drie eeuwen oude verkavelingspatroon mag zeker tot de gaafste cultuurhistorische bezittingen gerekend worden. De even oude moerbeï hoort zeker thuis op de lijst van bijzondere bomen van Nederland. Natuurwetenschappelijk is de waardering die men voor Vechtenstein blijkt te hebben wetenschappelijk wel te verklaren. De heer P.A. Bakker, één der meest gezaghebbende botanici, vanwege zijn grondige kennis van de Nederlandse flora en vegetatie beschrijft Vechtenstein globaal in zijn boek

Stinzenplanten 1985: 'Er is geen ander terrein langs de Vecht bekend, waar de zonering van deze drie bosgemeenschappen zo fraai is ontwikkeld als op Vechtenstein' schrijft hij op blz. 49. In het oecologisch onderzoek van het Noorderpark, uitgevoerd door deskundigen van de Rijksuniversiteit te Utrecht (sept. 1975) wordt het essenhak-houtgebied op blz. 54 kort beschreven: 'Dit in Nederland steeds zeldzamer wordende vegetatietype is hier goed ontwikkeld en heeft een rijke ondergroei. Deze percelen dienen zeker te worden beschermd.' Voor de gewone burger is de waardering een gevoelskwestie en gelukkig hoeven niet alle waarden in ons leven een wetenschappelijk bewijs. Hun waardering is het best te vergelijken met de hoge waardering die men heeft voor oude stadjes en dorpen, die hun aantrekkelijkheid ook ontleen aan een grote mate van diversiteit, de vele elementen die er uit verschillende perioden in voorkomen, kortom het gebrek aan éénvormigheid. Bij Vechtenstein is sprake van zowel kleinschaligheid als van zeldzaamheid, die beide stoelen op de ontwikkelingsgeschiedenis. Meerdere malen heb ik dorpsgenoten gevraagd, wat hen van dit landgoed het meest bekoorde. De meest gehoorde opmerking was wel: 'Je kunt er zo heerlijk tot rust komen.' Moge dat zo blijven.

Kort voordat de kopij naar de drukker moest, bracht ik een bezoek aan het gemeentearchief van Amsterdam, om iets meer aan de weet te komen over de eerste eigenaar van Vechtenstein, Jan Gerritsz Meyen (ook wel Mayen en Meyn genoemd). En passant vond ik Arent ten Grootenhuys, die bij zijn ondertrouw op 22-9-1590 op 20-jarige leeftijd in de Warmoesstraat woonde en zich liet inschrijven met Mariken van Heymskerke, van Leyden. Hieruit concludeer ik voorzichtig dat Aart ten Grootenhuys en Cornelis van Heemskerk wel ergens familiebanden hadden. Ook de ondertrouw van Abraham Govertsz van der Graef op 24-3-1616 met Margareta ten Grootenhuys werd in Amsterdam gevonden. Voorts die van Guiliam Domis met Anna Blanche op 13-9-1640, van Isaac Looman met Maria van Exel

op 23-3-1651 en van Frederik Philip d'Orville met Sara Terwielen op 5-3-1703.

In de notariële acte van 23-6-1645 (Nr. 1076 fol. 14v-15v van notaris Van der Veen 1633-1666) blijkt Meyen dan te zijn overleden. Er is sprake van 'de cooppenningen van de hofstede, huys en landt gelegen op de Vecht bij Maerssen, aan Sr. Domis verkocht voor 9333 carolusguldens.'

Jan Gerritsz Mayen, die afkomstig was van IJsselstein, ging op 24-jarige leeftijd op 30-2-1606 te Amsterdam in ondertrouw met Dieuwer Jacobsdr. Jan Mayen blijkt niets met het gelijkkluidende eiland te maken te hebben, al leefde hij wel gelijktijdig met de ontdekker ervan in 1611, de walvisvaarder Jan Jacobsz May uit Hoorn. Mayen woonde in 1606 op de Oudezijds Achterburgwal en komt voor in het loterijregister van dat jaar. Deze loterij werd gehouden ten behoeve van een liefdadig doel. Mayen betaalde 3 carolusgulden en 12 stuiver. Zijn rijm erbij luidde:

'Wat sal hij hebben die in liefde soo is verblint
dat hij liever zijn lieff als 't hoochste lot gewint.'

Vermeldenswaardig is dat in diezelfde lijst ook Jan Jacobsz Bal, (alias Huydecoper) voorkomt wonende Nieuwe Zijds Achterburgwal in de Roode Roos tegenover de Brouwerij van de Vijffhoek. De latere stichter van 'Goudestein' betaalde 1 carolusgulden en 16 stuiver. Zijn rijm luidde:

'Lange gesocht en niet vercregen
doet menich gaen op quade wegen
heb ick 't gesochte dan niet erlangt
soo vaer den trecker een drol in zijn hant.'

Uit de geschiedenis blijkt weer eens de overheersende Amsterdamse invloed, zowel op het ontstaan als op de ontwikkeling van de landgoederen langs de Vecht, in dit geval 'Vechtenstein.' De naamgever, Jan Gerritsz Mayen, die uit het stadje aan de Hollandse IJssel, met name IJsselstein kwam, vond Vechtenstein voor zijn landgoed terecht een passende naam.

H.J. Wolters

Noten:

1. De Bisschoppen van Utrecht door Dr. T.T.H. Beelen 1855.
2. Niftarlake 1913.
3. R.A.U. inv. 38 Utrechtse Leenhof sedert 1528.
4. R.A.U. Archief Heerlijkheden & Huizen 'Vechtenstein'.
5. R.A.U. Topografische Atlas nr. 168-2.
6. Plaatsen aan de Vecht & Angstel door E. Munnig Schmidt en A.J.A.M. Lisman, eerste druk.
7. R.A.U. Notarieel Archief M 001-a-001.
8. R.A.U. Notarieel Archief M 001-a-002.
9. Hist. Kring Maarssen dec. 1976 en maart 1977 door J. van Veldhuizen.
10. Notarieel Archief N 002-a-011 blz. 242 acte nr. 60.
11. R.A.U. Topografische Atlas, kadastrale kaart 1832.
12. R.A.U. Notarieel Archief M 004-e-006.
13. Aardrijkskundig woordenboek Van der Aa.
14. Topografische kaart provincie Utrecht 1850.
15. Mondelinge mededeling ambtenaar R.A.U.
16. Woordenboek Van Dale.
17. Mondelinge mededeling C.J. Megchelsen.
18. R.A.U. Topografische Atlas nr. 1229-2, kaart van goed ten Bosch 1717.
19. Historische Kring Maarssen april 1984 door drs. W. Smits.
20. Historische Kring Maarssen jaargang 1 nr. 2 door R. Pos.
21. R.A.U. Topografische Atlas kadastrale kaart 1810.
22. Gezichten aan de rivier de Vecht 1836 door P.J. Lugters.
23. J. Commelyn, door dr. F.W.T. Hunger.
24. Gemeentearchief Amsterdam, schriftelijke mededeling.
25. A.R.A. den Haag, Archief Sociëteit Suriname inv. nr. 90 en 313-218.
26. De zegenpralende Vecht door Stoopendaal 1719.
27. De Noordelijke Vechtplassen door P.A. Bakker e.a. 1976.
28. Wilde planten deel I door V. Westhof e.a. blz. 164 e.v.
29. De stinzeffora in de zuidelijk vechtparken 1978 door H.J. Wolters e.a.
30. Stinzenplanten 1984 door P.A. Bakker blz. 49.
31. Rapport Vecht en Stein en essenhakhoutgebied 1974 door H.J. Wolters.
32. Flora en Fauna Vechtenstein en essenhakhoutgebied 1981 door I.V.N. Vechtstreek.
33. Niftarlake 1976 blz. 32.
34. Topografische kaart 1867.

CAFE-RESTAURANT

**„GEESBERGE”
aan de Vecht**

MAARSSSEN

voor al
uw bruiloften en partijen

*Michel en Cokky Heinsius
Zandpad 23 - Maarssen
Telefoon: 03465-61 435*

AANNEMERSBEDRIJF

BRINKHOF

- * Nieuwbouw
- * Verbouw
- * Onderhoud
- * Renovatie

Machinekade 6
MAARSSSEN
Tel.: 03465-6 14 56

voor:
**HUIZEN, FLATS, BUNGALOWS
en BOERDERIJEN**

**de
vecht
streek**

Sinds 1935 in Maarssen, Raadhuisstraat 31, tel.: 03465-64 644
Sinds 1976 in Maarssenbroek, Duivenkamp 739, tel.: 03465-67 791

voor:
**TAXATIES, HYPOTHEKEN
en FINANCIERINGEN**

voor:
ALLE SOORTEN VERZEKERINGEN

UW MAKELAAR ★

UW ASSURANTIE ADVISEUR ★

Zet de tijd even stil voor een bezoek aan Café Ome Klaas.

Aan de Vecht, in een historisch stukje Maarssen, ligt Café Ome Klaas. Een café met een traditie die terug gaat tot 1780. Daar kunnen de stamgasten van Ome Klaas u alles over vertellen. Onder het genot van een borrel of tijdens een partijtje biljart. Overdag en in de kleine uurtjes. In Café Ome Klaas kent gezelligheid geen tijd.

Misschien wilt u eens spelen op Nederland's oudste kegelbaan. Of heeft u iets te vieren met vrienden of familie? Ome Klaas maakt van uw partijtje een feestelijke avond. Met een Oud Hollandse maaltijd, barbecue of een koud buffet. Of wellicht heeft u zelf een smakelijke suggestie. Als u van te voren even belt, zorgen wij dat alles naar wens is.

Café Ome Klaas **Al gezellig sinds 1780.**

Langegracht 43, Maarssen. Tel. 03465-61409.